

Molnár Sándor

(1839—1911.)

Erős, magas termet s fegyelmezett jogász elme. A védelem biztonsága már megjelenése.

A múlt száz hatvanas éveiben tűnik fel, mint reményteljes ifjú ember, először gyönyörű énekével műkedvelő társaságban a színpadon, a megindult lelkes nemzeti mozgalmakban ; azután jogi készségével, mely egyesek s egyesületek mellett szorosabb összeköttetésbe hozza saját egyházával, melynek ügyeit mint jog-ügyész évtizedeken át kezeli.

Működésének az egyházra és közművelődésre messze kiható ténye a csaknem milliót tevő Berde-vagyon körül támadt országos hírű, évekig folyt pernek a megnyerése.

Bölcs a tanácsban, méltányos az igazságszolgáltatásban nagyobb és kisebb dolgokban egyaránt ; meleg szívvvel érdeklődő az egyház és annak felsőbb és alsóbb nevelő intézetei iránt.

Neve azokéhoz fűződik, kik az utóbbi évtizedek alatt az egyház történetében részesek, s elismeréssel koszorúzva őrzi a kegyelet.

Péterfi Dénes.

KÜLÖNFÉLÉK.

Magyarország közoktatásügye 1909-ben. Ha az ország közoktatásügye nem is halad olyan nagy méretekben, amint azt a folyton növekvő kulturális igények követelnék, de a fokozatos fejlődés évről-évre tapasztalható. Hatalmas kötetben számol be a m. kir. kormány az 1909. évi kulturállapotokról is, amelyben a kath. és nem kath. egyházi ügyek, az alsó, közép- és felsőisk. oktatás, múzeumok, tudomány, irodalom és művészetek megfelelő statisztikai táblázatok kíséretében kimerítően vannak ismertetve. Mi az alábbi, minket is közelebbről érdeklő adatokat vesszük át belőle: Az 1909. évben kongrua címen 2,552.022 korona 58 fillér adatott ki a különböző egyházaknak. Ez összegből 106 unitárius lelkész kapott összesen 117.196 korona 37 fillért. Ezenkívül egyházunk részére az 1848: XX. t. c. 3. §-ának végrehajtásaképpen 120.000 kor. államsegély is 1909-ben adatott ki és állandósított. Nem kevésbé gazdag segélyezésben részesültek a felekezeti középiskolák is. Van olyan középiskola, ahol az államsegély maximuma 52.000 korona. A középiskolai tanulóknak 08%-a esik az unitáriusokra. Míg az érett ifjaknak 09%-a volt unitárius. Az érettségi vizsga sikerét tekintve az unitáriusoknak 37·5%-a tette le jeles vagy jó eredménnyel. Egyházi ténykedések közül keresztségben az unitárius szülötteknek 84·6% részesült. A többi egyházaknál kedvezőbb az arány. Ennek okát a jelentés abban látja, hogy az unitáriusok szétszórta lakván, más egyházak lelkészét vették igénybe. Az unitárius házasságok egyházilag is mind megáldattak, míg a halottaknak csak 89%-a részesült illető lelkésze által egyházi temetésben. Áttérés folytán az unitáriusok 71 hivat veszítettek. Volt 36 unitárius jellegű népiskola. Iskolába járt 7315 mindennapi és 2055 ismétlő unitárius tanköteles. A polg. fiú- és leányiskolákban összesen 250 növendékünk volt. Míg képezdei növendék csak 25 volt unitárius. A középiskolákat 535 unitárius tanuló látogatta, míg a felső tanintézetekben 114-en voltak, ami éppen 1%-ot tesz ki. *Via.*

Az antimodernista eskü szövege. Ennek az eskünek hiteles szövegét tudomásunk szerint még nem tették közzé, Mi az *Evangelikus*